

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ	ยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ 2 (ร้อยเอ็ด สกลนคร ขอนแก่น หนองบัวลำภู เลย และนครราชสีมา)
หัวหน้าโครงการ	นายทม เกตุวงศา
สถาบัน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ 2 (ร้อยเอ็ด สกลนคร ขอนแก่น หนองบัวลำภู เลย และนครราชสีมา) เป็นโครงการที่อยู่ในชุดโครงการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยมีแนวคิดที่ว่า “ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นการศึกษา ความเปลี่ยนแปลงมวลประสบการณ์ของคนในท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่น และเพื่อคนในท้องถิ่น” โดยมีความมุ่งหมายให้คนในท้องถิ่นค้นหาศักยภาพความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และกระตุ้นจิตสำนึกในคุณค่า และความสำคัญของท้องถิ่นด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้ “เยาวชน” ซึ่งเป็นนัยยะ แห่งอนาคตเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น “ครู” นำไปพัฒนาสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ “ผู้รู้หรือผู้นำท้องถิ่น” นำฐานความรู้และฐานความคิดไปสู่การผลักดันกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น ทั้งด้านคุณค่าและมูลค่า โดยมีวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ คือ การสร้างความตื่นตัวและความสนใจ ของนักเรียนและครูต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พัฒนาเป็นสื่อเพื่อเผยแพร่ สันเคราะห์องค์ความรู้ จากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และการศึกษาเงื่อนไขและแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้รากฐานจากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

การดำเนินงานตามโครงการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นฯ ได้ให้ความสำคัญ “กระบวนการมีส่วนร่วม” ระหว่าง ทีมยุววิจัยฯ (ครูและนักเรียน) คณะทำงาน บุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษา ผู้รู้ ผู้นำ และประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของกระบวนการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยมีการออกแบบกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่สร้างความเข้าใจร่วมกันในแนวคิดและแนวทางการศึกษา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การเรียนรู้ร่วมกันในมหกรรมยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ 2 การผลิตสื่อ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การสังเคราะห์องค์ความรู้จากการศึกษา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และการขยายผลการเรียนรู้

ผลจากการดำเนินโครงการทำให้ได้ผลงานการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจากทีมยุววิจัยฯจากจำนวน 118 โรงเรียน จำนวน 128 โครงการ ได้ผลการผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ผลงานการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จำนวน 26 ผลงาน และผลงานการสังเคราะห์องค์ความรู้จากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจำนวน 16 ผลงาน

ในขณะเดียวกันผลจากการดำเนินโครงการ ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อทั้งกระบวนการ จัดการเรียนการสอน การพัฒนาองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ และการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอันมีรากฐาน

มาจากความเข้มแข็งของทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกในคุณค่าของท้องถิ่น มีทักษะในการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ มีทักษะในการทำงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตนเองกับผู้อื่นที่อยู่รอบข้าง รวมทั้งมีองค์ความรู้อย่างลึกซึ้งต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และมีจิตสาธารณะที่เปี่ยมไปด้วยพลังที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

ผลจากการดำเนินงาน สรุปได้ว่า การขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้รากฐานจากกระบวนการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญกับ “กระบวนการมีส่วนร่วม” ระหว่าง ทีมยุววิจัยฯ นักวิชาการ บุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษา และผู้รู้ ผู้นำ และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ “ตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่า” ที่จะเกิดขึ้นจากกระบวนการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และทำหน้าที่เป็นกลไกเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่อย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง

“กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้” จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีโอกาสในการคิด การออกแบบการทำงาน และการต่อยอดขยายผลให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย เช่น ผู้ที่มีส่วนกำหนดนโยบายและสนับสนุนการจัดการศึกษา (ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับโรงเรียน) สามารถนำไปใช้ในการปฏิรูปการจัดการศึกษา ทีมยุววิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ นักวิชาการนำไปใช้เป็นบทเรียนในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ และผู้รู้ ผู้นำ และประชาชนในท้องถิ่นสามารถนำไปใช้เป็นต้นทุนในการพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

Project Name	Youth Research Project on Local History in the Northeast of Thailand (Group 2, Roi Et, Sakon Nakhon, Khon Kaen, Nongbua Lampoo, Loei, and Nakhon Ratchasima)
Project Head	Mr.THOM GATEWONGSA
Institution	Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

The Youth Research Project on Local History in the Northeast of Thailand, group 2 (Roi Et, Sakon Nakhon, Khon Kaen, Nongbua Lampoo, Loei, and Nakhon Ratchasima), is a project in the series of the youth research projects for local history. It was focused on the study of local history and based on the idea that "local history is the study of change in the mass experience of local people, by local people, and for local people". It was intended for local people to search for their potential knowledge or wisdom and raise awareness of the value and importance of local community by studying their local history to encourage the "youth" which is significant of the future to love and pride in their local. "Teacher" has led to the development of learning process, and "local leaders or local folklore" has led the knowledge base and the idea to encourage the benefits of local activities in terms of both value and worthiness. The objective of the project is to create awareness and interest of the students and teachers from the studying of local history, developed as published media, synthesis of knowledge from the study of local history, and study the conditions and guidelines to drive local development by using the foundation from the studying of local history.

The implementation in the youth research project on local history has focused on the importance of "participation process" between the team's young researchers (students and teachers), working group, personnel and educational agencies, the local folklore, and the local leadership, are essential to the success on the youth research process for local history. The design process involved from the creation of a common understanding of the concepts and approaches to the local history, promoting of the participation in educational activities driven for studying of local history, learning together in local history exhibition on youth researcher of local history for Northeast Group 2, media production to promote the

study of local history, synthesis of knowledge from the study of local history, and extend learning.

Results from the project has contributed to the study of local history from the youth research teams of 118 schools, 128 projects have the media to publicize on the study of local history of 26 published works and 16 works to synthesize on intellectual knowledge of local history study.

Meanwhile, the results of the project has caused the changes made to both the teaching and learning process, the development of historical knowledge, and the development of the local community with foundation on the strength of human resources with knowledge, understanding, and awareness of the value of local value, with skills on research in a systematic way. They have skills to work and create a good relationship between themselves and the people around them, as well as having a profound effect on the cognitive changes that occur locally and the public mind filled with the power to create which is good and beneficial to the local authorities.

In conclusion, the results of operations to drive local development by the foundation of the process, it has to focus on “participation process” between the young scholars, staff, personnel, and educational agencies, local history, local folklore, local leader, and local residents. This is to let all parties to “realize the benefits and value” of the process of upcoming young local history research and to serves as a mechanism to drive the young local history research roles accordingly and continuously.

"Learning process" is an important tool in operation to all relevant parties to have a chance to think, design of functional work, and further extend the benefit for all parties, such as those with the policy and supporting education (national level, local level, school level), can be used to reform education. The youth team researcher can be used to develop of learning potential and learning management. Scholars can be applied to the lessons learned in the development of knowledge of history. The local folklore and local residents can be applied as the cost of local development.